

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik minden héten egyszer szombaton, egy íven. SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KOLLÉGIUM. Előfizetési ár: félévre 14000 korona. Egyes számára 600 kor.

Megnyitó beszéd

az Országos Református Tanáregyesület halasi közgyűlésén.

Tisztelt közgyűlés!

„Sír bennem a lélek és a mai korból
Viaszképen a múlt dicsőséghez fordul“.

Aranynak eme szavait vehetjük ejtőnkre midőn állami, nemzeti és társadalmi lesújtó közállapotunkban, kulturális és köznevelési szomorú viszonyaink között csüggeteg érzésekkel, de a pünkösti lélek erejétől hajtva s a testvéri szeretet szavától hivatva tanáregyesületünk közgyűlésére összejöttünk, hogy itt a református tanügy egyik ősi tűzhelyénél önnön lelkünk tüzet is élesztgetve s az összetartozás eleven érzését ápolva és erősítve, református iskoláink előbbviteléről s általuk nemzeti műveltségünk emeléséről termékenyítő gondolatokat cseréljünk.

Ha életpályánk eszményi hivatásához, a nemzetneveléshez mindig szükség volt a pünkösti lélek tüzeire: ma, midőn szétépett hazánk leromlott közgazdasági állapotában minden tanári energiát az egyéni önfenntartás küzdelmei emésztenek föl s midőn társadalmunk züllésnek indult erkölcsi viszonyai között minden külső tényező bénítólag hat az iskola munkájára, úgyszólván csakis e lélek adhat lelkesedést és erőt nemzeti jövőnk újraépítéséhez, nemzetünk feltámasztásához. Hasonlóképp ma van igazán szükségünk az összetartozás érzetének ápolására, hogy minden széthúzó törekvést, nemzetünk ezer éves gyarlóságát, elnémítva s szellemi integritásunkat megóva, minden erőnkkel nemzetünk jövőjének biztosítására összpontosíthassuk. A gyászos trianoni béke, a hatalom göggyével történelmi jogainkat ignorálva, szétrombolhatta hazánk területi integritását, de szellemi integritásunkat, melynek térképe a szívekbe van írva, semmi erőszak, semmi fegyver meg nem gyöngítheti. S érzelmeink és törekvésünk közössége, e lelki egység útján tart-hatjuk fenn nemzeti egységünket tőlünk elszakított testvéreinkkel is, minek bizonyosságául erdélyi gymnasiumaink, melyektől a magyar kultúra kiirtására törekvő hatalom már a nyilvánossági jogot is meg-

vonta, egymás után jelentkeznek végzett növendékekkel a mi iskoláinkban érettségi vizsgálatra.

A nemzetnevelő munka majdnem kizárólag az iskolára vár. Ahonnan támogatást várhatnánk, az többé-kevésbé mind beteg szervezet. Politikai életünk áldatlan személyi és páriharcaival e részben többet árt, mint használ. Társadalmunk a rideg önzés alacsony érdekkörébe süllyedve, megtévesztő jelszavaival csak a nemzetölő osztályharc magvait immogeli. Legnagyobb befolyással lehetne a magyar lélek kiművelésére s a magyar jövő kiépítésére az irodalom, főként a szépirodalom, amint ezt a múlt század első felében nemzetébresztő hatásával és irányításával megbizonyította. De fájdalom, mai szépirodalmunk is legnagyobb részében elszakadt a nemzeti élettől s pusztán a L' art pour l' art eivének, a művészeti öncélnak hódolva, vagy épen a francia dekadens irodalom járószalagát követve, az építő nemzeti munka helyett a múló gyönyörnek áll szolgálatában. Az iskolára háramlik tehát a feladat, hogy a jövő nemzedék agyát és szívét kiművelve s nemzeti aspirációinkat keblébe oltva, ne csak szellemi és erkölcsi felsőbbségünket biztosítsa elrablott területeink urai fölött, de az óhajtott boldogabb magyar jövőt is előkészítse.

E nemzeti feladatra kell berendeznünk a református iskolát is, hogy hagyományaihoz híven a nemzeti kultúra melegágya lehessen. Nem mintha a nemzeti érzés és szellem ápolásában megújulásra volna szüksége, mert hiszen ez a nemzeti érdekekkel összeforrott jellegénél fogva ősi elválaszthatatlan jellemvonása, de hogy a tudományos képzés dolgában a változott körviszonyok igényeivel s az európai műveltség haladásával lépést tart-hasson, tanulmányi berendezésében átalakításra, tanügyi felszerelésében pedig nagy áldozatokra van szüksége.

Tanulmányi átalakítására legfontosabb indíték az előttünk álló új középiskolai törvényünk, amely különben újnak csak annyiban mondható, hogy törvényes erőre emeli a rég megvitatott és óhajtott tanügyi reformokat. E törvénynek legnagyobb jelentősége, hogy a magyar középiskolát újra belekapcsolta a nyugati keresztény kultúra szellemi közösségébe, amely szellemi közösségben a magyar iskola

Szent István óta fejlődött, a reformatió után pedig épen református tanintézeteink hatása alatt még jobban erősödött, amennyiben református tanárságunk színe-java egészen tanárképzésünk legújabb rendezéséig a külföldi egyetemeken nyervén szellemi kiképeztetését, a nyugati tudományosság kinccseivel termékenyítette meg nemzeti kulturánkat. Ezt a szellemi kapcsolatot, melynek eredménye volt, hogy nemzeti műveltségünk magasan fölötte állott a körülünk levő balkáni nemzetek kulturájának, bontotta meg 1890-i görögpótló törvényünk annyira, hogy a külföldi egyetemek több fakultására föl sem vették görögpótló tanulmányokat végzett ifjúságunkat. Ezt a kapcsolatot állítja vissza jelenlegi középiskolai törvényünk a humanisztikus gymnasium restituálásával s a nyugati kulturanyelvek és irodalmak tanulmányozásával, helyreállítva egyszersmind közoktatásunk fejlődésében a *történeti folytonosságot, a multtal való kapcsolatot*, mint a rázkódás nélküli haladás legbiztosabb alapját, másfelől a modern nyelvek tanulmányával új forrást nyitva nemzeti műveltségünk gazdagításának.

A baj csak az — legalább az én szemem előtt —, hogy a törvényben kodifikált három iskolatypus közül maga a közokt. miniszter is — bár a humanisztikus műveltséget vallja legmagasabbnak — a német mintáról szabott reálgymnasiumot tekintti az új magyar középiskola gerincének s a humanisztikus gymnasiumot és reáliskolát oly kevés számban kívánja létesíteni, hogy ezek inkább csak elvileg fogják képviselni az általuk folytatott tanulmányi irányokat.¹ Pedig Németországban, honnan e három iskolatypus vététt, súlyban és számban ma is a humanisztikus gymnasium vezet, ez adja meg műveltségének magasabb, classicus színvonalát s így a magyar középiskola által nyújtandó szellemi képzettség a német iskolakénál már eredetileg is alacsonyabb színvonalon van kontemplálva. *A két fajta gymnasium arányszámát legalább is egyenlő részben kellene megállapítani*, hogy nemzetnevelő hatásukat egyenlően kimutathassák.

A törvény másik alapelve a különböző iskolatypusok *egyenlő jogosítása* a főiskolai tanulmányokra. Ez is régi törekvések megvalósítása, mely a középiskolai tanuló előtt a pályaválasztás nehézségeit igyekszik elhárítani. De hogy a középiskola minden ágazatát egyenlő jogosítással ruházhassuk fel s a nemzet vezető intelligentiájának közös nevelő iskolájává tehesük, olyan nevelési rendszert kell bennök életbe léptetni, mely egyes tanulmányi irányokban való eltérések mellett is az általuk nyújtott műveltség nemzeti jellegét, nemzeti műveltségünk egységét s társadalmunk vezető elemeinek együttérzését és lelki rokonságát biztosítsa. Ezt ígéri is a törvény indokolása a nemzeti jellegű tantárgyaknak mindenik iskolatypusban való azo-

¹ A miniszter úr ugyanis a törvényjavaslat tárgyalásakor tartott beszédében tudvalevőleg úgy nyilatkozott, hogy jelenlegi 120 középiskolánk közül 14-et meg akar szüntetni, 71-et reálgymnasiummá, 20-at humanisztikus gymnasiummá kíván átalakíttatni, 15-öt pedig reáliskolának óhajtott meghagyni.

nosságával; de hogy e feltétel hogyan fog megvalósulni, azt csak a még ismeretlen, vagy munkában levő tanterv fogja megmutatni. Mert a törvény ma még csak külső keret, melybe tartalmat a tanterv lesz hivatva bevinni. E tantervnek pedig módot kell nyújtani arra, hogy köznevelésünk az általános emberi műveltség mellett nemzeti sajátosságainkat, a magyar lélek jellemvonásait is kiművelje, mert a nyugati civilizációval való kapcsolatunk nem abban áll, hogy a fejlettebb nemzetek kulturájába beolvadjunk, hanem hogy nemzetünk egész egyéniségét sértetlenül vigyük bele s értékes tulajdonságait az egyetemes műveltség közkincsévé avassuk.

A tanulmányi irányok iskolánként való elkülönítésének kétségtelenül megvan előnye is, hátránya is. Legnagyobb előnye, hogy az egységes tanulmányi rendszerrel biztosítja az *iskola egységes szellemét*, az intézet egyéni karakterét, mely az évek során tradícióvá fejlődve, magában is nevelő hatással van a jövő nemzedékre. E szellemi egység hiányát sajnálattal nélkülözzük mai gymnasiumunk bifurcatiójában. Hátránya, hogy a társadalomnak alkalmazkodnia kell a helyi iskolatypus irányához s e mellett az olykor elkerülhetetlen iskolaváltoztatást is megnehezíti. E hátrányokat azonban enyhíti az egyenlő jogosítás elve s az a tapasztalat, hogy a társadalmat legtöbb esetben nem annyira a tanulmány, mint inkább a végső diploma érdekli. Az iskolaváltoztatás nehézségeit pedig szükség esetén majd csak megoldják a különbözőzeti vizsgálatok, sőt az sem lesz épen nagy baj, ha a *vándordíák-ság* szűkebb korlátok közé szoríttatik. S elvégre is tanrendszert nem ily kazuisztikus körülményekre, hanem paedagogiai elvekre kell építeni.

A középiskolai törvény értelmében református gymnasiumaink is az előtt a probléma előtt állanak, hogy milyen iskolatypussá alakuljanak át. Egyházunk szelleme, mely az őskereszténység forrásain épül fel, iskoláink tradíciója, mely a görög nyelvet eleitől fogva intenzívebben karolta fel, mint más hitfelekezetek vagy a későbbi állami iskolák tanrendszere, főként pedig lelkes- és tanárképzésünk érdeke kétségtelenül a humanisztikus gymnasiumot kívánja meg, mint amely görög és latin nyelvi tanulmányaival az európai kultúra közös forrásaiból meríti a szellemi képzettséget s a classicus irodalom örök mintaképei után alakítja az erkölcsi jellemet. De a társadalom, mely mind hangosabban sürgeti az iskola és az élet kapcsolatait s a classicus nyelvekkel szemben a modern nyelvek gyakorlati értékesítését is szem előtt tartja, sőt a modern világnézet elveit is az újkori irodalmakban látja kifejezve, minden bizonnyal a reálgymnasiumot fogja követelni, amint azt a mai összetakolt görögpótló tanfolyam kelendősege is megmutatta. E mellett paedagogusaink között is vannak, akik a görög nyelvi tanulmányok miatt tanintézeteik elnéptelenedésén aggodnak, nem gondolva a társadalomnak etekintetben tapasztalt alkalmazkodására s feledve, hogy akárhány gymnasiumunk volt, mely a görögpótló tanfolyamot jó sokáig nem rendezte be, a nélkül, hogy ezt növendékeik lét-

száma megérezte volna. A kérdés jelentősége, melytől nemzeti műveltségünk színe és iránya függ, mindenesetre nagy megfontolást, az iskolatypusok arányos beosztását követeli. Megnyugtatóul szolgál e tekintetben egyházi törvényünk intézkedése, mely szerint „meglévő gymnasiumaink átalakítása vagy újak felállítása az egyházkerület előterjesztésére az egyetemes konvent engedélyével történhetik, a VI. t.-c. 73. §., sőt az iskolatypus megválasztásához az új jörvény értelmében végső fokon a közokt. miniszter jóváhagyása is szükséges, ami már egyenes belenyúlás önkormányzatunkba, de ami ellen a tárgyalások folyamán hasztalanul remonstráltunk.

Az sem jelentéktelen kérdés, hogy mint reál-gymnasiumok, melyik modern nyelvet válasszák tanulmányul intézeteink, amennyiben a törvény szabad választást enged a francia, angol és olasz nyelv között. S bár a francia nyelvet gazdag irodalma mellett diplomáciai jellege is ajánlja, részemről nagyon *kívánatosnak tartanám, ha az angol nyelv és irodalom tanulmányozása minél szélesebb körben terjedne református tanintézeteinkben*, hogy ez által nemcsak a világ legelterjedtebb nyelve hódítana tért közöttünk, hanem, hogy az a józan életfelfogás és világnézet, mely a magyar és angol jellem sajátágaiban észlelhető, ez úton is kifejezésre jusson, az a szellemi rokonság, melyet alkotmányos életünk Aranybullánk óta a Magna charta nemzetével feltüntet, nagy irodalma útján is közelebbi érintkezésbe hozzon bennünket, a közös protestáns szellem pedig szorosabb köteléket létesítsen a két nemzet között. Legnagyobb államférfiaink is Széchenytől kezdve mind az angol intézményeket állították elének követendő mintaképekül.

Ha tanulmányi tekintetben nagy átalakulás előtt állanak református gymnasiumaink, tanügyi fölszerelés, anyagi berendezés dolgában még súlyosabb feladat vár rájuk. A világháború és a rá következő összeomlásunk több tanintézetünk tanügyi fölszerelésének csak romjait hagyta meg, de valamennyi intézetünknek egy gyászos évtized hiányait kell könyvtáraiban és gyűjteményeiben pótolnia, hogy a tanítás segédeszközeivel fejlődés-képességét biztosíthassa. Pénzügyi viszonyaink leromlása miatt pedig magának az iskola fenntartásának költsége is oly rendkívüli méreteket öltöttek, hogy azokat csak az iskolai díjak enormis emelésével tudjuk némileg fedezni. És ez által iskoláink már-már elveszítik azt az ősi jellegüket, melynél fogva a magyar nép legalsó rétegeiből is felszívták a nemzeti intelligenciákat megtermékenyítő tehetségeket s csak azok előtt nyithatják meg a művelődés kapuit, akik milliókat tudnak neveltetésükre áldozni. E váltásos helyzetet betetőzi az államkormány mostoha eljárása — amint erről közgyűlésünk keretében külön előadás fog szólni, — amely iskoláink eddig élvezett államsegélyét is szűkebb határok közé kívánja szorítani, jelentékeny részüket a fenntartó testületekre hárítva, mintha iskoláinkban nem látná a magyar nemzeti állam erős pilléreit, vagy mintha tanügyi politikájában a Habs-

burg uralkodók példáját követné, amidőn minden kultur intézményünket a nemzeti társadalomnak kellett megteremtteni és fenntartania.

Hajh! De ne csudálkozzunk rajta, mikor az állam koldús voltának örve alatt a közokt. kormány képes nemzeti művelődésünkön olyan mély sebet is ütni, mint az *ingyenes elemi iskolázás megszüntetése*, ami szinte az öngyilkosság kísérletével azonos.

Iskoláink illetően letörését nekünk, református tanárságnak, könnyen néznünk nem lehet. Hiszen a református tanár helyhez kötöttségénél fogva, úgyszólván össze van forrva intézetével. Iskolájának dicsősége az ő dicsősége, iskolájának szégyene az ő szégyene. Keresnünk kell tehát a biztosítékokat, melyek tanintézeteink fejlődését, református tanügyünk emelkedését előmozdíthatják. És e biztosítékokat nem kívülről kell várnunk, hanem önmagunkban, fenntartó testületeinkben, református társadalmunkban kell keresnünk. Meg kell mozdítanunk egyháztársadalmunkat, föl kell ébresztenünk 16. és 17. századbeli hitbuzgóságát és áldozatkészségét, amelyre méltán alkalmazhatjuk a magyar stílus mesterének, Beöthynek szép hasonlatát: Mint a Datura pompás fehér harangvirága, mely nappal a verőfény sugárzásában illattalan, felhők borította ég alatt, a zivatar tombolása közben, az éjszaka sötétében dúsan ontja felséges illatát; úgy hozta meg a református társadalom is a nehéz időkben, a nemzet viharos századaiban iskolái iránt a maga jó illatú áldozatát s úgy kell árasztania éltető lehelletét ma is a magyar éjszakában s a siralomnak ebben a völgyében, amely még a miénk maradt. Meg kell értenie, hogy amit az iskolának ad, azt a kulturának adja, amit a kulturának ad, azt nemzetének adja s amit nemzetének ad, azt visszaszerzendő hazájának adja. Bízunk, hinnünk kell önmagunkban, egyháztársadalmunk teremtő akaratában úgy, amint Zrínyi és Széchenyi tanított rá bennünket. Mi teremtette meg a pünkösti csodát? Az *egyakarat*, amely megszállta az apostolokat, a *hit*, mely a küzdelmekre megedzette lelküket. A hit hegyeket mozdit, a kétségbeesés halált hoz. Igaz, hogy ma egész nemzeti társadalmunk beteg, de azért áll még a Baróti Szabó *féregrágta* fája, habár azóta villám is sujtotta. Még táplálja gyökereit az élet nedve s átjárja a csonka törzset, sebeit ki fogja forni s új ágakat hajt, melyeknek lombosátora alatt az új nemzedék nyugodtan fog megint pihenni.¹ Hiszem, hogy református nevelésünket és kulturánkat is hiába ostromolják az ellenséges áramlatok, mint a hollandi gátakat a tenger árja. Az életöszton s a nemzeti akarat új lendületet ad néki s európai színvonalával. miként a múltban, jövőben is erőteljes tényező leend nemzetünk föltámasztásában, hazánk újra építésében. E hittel és kartársaink szíves üdvözlésével Tanáregyesületünk közgyűlését ezennel megnyitom.

Dr. Dóczi Imre.

¹ E kép mint a fentebbi hasonlat, Beöthy Zs. után. Rom emlékek: Beszéd.

A sáfár.

— Lelkészekről lelkészeknek. —

II. (Folytatás.)

Nem lehetünk hü sáfárok, ha *Urunk családjának csak egy tagját is elhanyagoljuk*, vagyis a gyülekezet minden egyes tagjával személy szerint kell foglalkoznunk. Népszámlálás-kor házról-házra, nagy városban szobáról-szobára jár az összeíró, hogy pontos munkát végezessen; a lelkésznek lélekről-lélekre kell lelkigondozói tevékenységét folytatni, különben a család egyik-másik, esetleg igen sok tagja marad gondozás nélkül. A legtöbb egyénre csak személyes érintkezés útján lehet hatni. Spurgeon hasonlata szerint helytelenül jár el az, aki sok üres üveget akarván megtölteni, vízi puskával végzi ezt, mert így tömérdek vizet elpocsékol; egyenkint kell az üvegeket kézbe venni s úgy lesz munkája pontos és sikeres. Nálunk a lelképásztori teendőknek talán egyik ága sem olyan elhanyagolt, mint éppen az egyénekkel való foglalkozás, a tagok egyénekkénti gondozása: a rendszeres házi látogatás. Aki eljön a templomba, az hall Igét, aki nem jön, az akár anélkül halhat meg. Juhnyáját lehet együtt legeltetni s gondozni, de lelkeket pásztornálni csak egyéni ráhatás mellett tudunk. A jó pásztor ismeri az övéit és őt is ismerik az övéi (Ján. 10₁₄), ezen egyénről-egyénekre menő belső megismerés nélkül nincs pásztori hűség. S tévedne, aki azt gondolná, hogy az egyéni gondozásra csak tömeggyülekezetben van szükség, ellenkezőképp a pogányság épűgy meghúzódik a falu vagy tanya magányos rejtekeiben, mint a Babilonok legzsúfoltabb külvárosaiban.

A hűség elleni legnagyobb vétkezések egyike, ha a *bűnnel szemben elnézők vagyunk*. Mielőtt tovább mennénk, álljunk meg ennél a pontnál egy lélekzetvételre. Vannak emberek, akik a fát csak úgy gondolják legkönnyebben megmetszhetni, ha azt egyszerűen kivágják. Az erények egyensúlyozottsága nélkül sokszor nagyobb károkat okoz a bíró, mint amennyit használ; még sokkal inkább a lelkész, kinek a dolog természetéből folyóan nem sok szerint kell és lehet a bűnnel szemben eljárni. Aki az alkalmatlan férgeket csak úgy tudja kiirtani, hogy a házat feldulja, az heveségével nagyobb baj okozója lesz, mint amit kiküszöbölni akart. A bűn elleni eljárásnál tapintatra s fokozatosságra van szükség: ha a te atyádfia vétkezik ellened, dorgáld meg őt négyszem közt; ha nem hallgat rád stb. . . . (Mát. 18₁₅ kk.) s megbánás esetén vigasztaljátok őt, hogy a felettébb való bánat meg ne eméssze az ilyet (2. Kor. 2₇). Lehet, sőt kell is gyűlölni a bűnt, de a bűnössel szemben a szenvedély (egy másik bűn) sohasem jogosult. Uram, kérdik a heves tanítványok, akarod-e, hogy tűz szálljon alá az égből és eméssze meg ezeket. De Jézus megdorgálá őket, mondván: Nem tudjátok, minémű lélek van tibenetek (Luk. 9₅₄₋₅₅). Maga Urunk egész földi életében egyszer használt csak ostort (Ján. 2₁₅). Nekünk lelki sáfároknak hatalmunk és erőnk a szeretet és szelídség s ha ezeken túl-

menő eszközöket kell igénybe vennünk, azokat is ezeknek az erényeknek kell irányítaniok. Szükséges dolog az egyházfegyelem, de szeretet nélkül alkalmazva veszedelmes fegyverré válik az avataltan kezében; már pedig a tapasztalat bizonyítja, hogy némely lelkész amennyire nem rendelkezik a vezetés és fegyelmezés adományával, annál jobban ért ahhoz, miként lehet felgyújtani egy házat, melyben robbanó anyagok vannak, tapintatlanság s lobogó indulat csóváival. Más dolog az a halálos komolyság, semmi tekintet előtt meg nem tántorodó elvhűség, alkut nem ismerő szilárdság, melylyel Krisztus hü sáfára a bűnt nézi s lebírni igyekszik. Az irányító szempont egyedül az evangéliom lelke lehet; ez őriz meg mindkét felől tulságoktól s juttathatja ismét jogaihoz a gyakorlatból kiment egyházfegyelmet. A sebész a test egészségét veszedelmezhető kóros anyagot késsel távolítja el a szervezetből, de a beteget annál odaadóbb gyöngédséggel ápolja s gondozza. Ilyen rákfene a bűn, amit ki kell a lelki emberből vetni, de magát a bűnöst mindig szeretetünkkel gyógyulásához kell juttatnunk. Ábrahám leánya minden bűnös, akit köteleiből fel kell oldani (Luk. 13₁₆). Félig teljesítők azonban a bűnnel szemben fennálló kötelességünket, ha azt csak másokban üldöznők: a kérdés nehezebbik fele ott és akkor kezdődik, mikor a magunk gyarlóságairól van szó. Aki maga olyan bűnben leledzik, amelyet másokban támadni köteles s támadni elég önmegfeledezett is, micsoda ítéletet von magára kívülről, belülről és — felülről! Bennünk a lelkész és az ember nem hullhat két részre; nem szólhatjuk, mint emberek, a mi szívünknek látását s mint lelkészek az Úr szájából valót (Jer. 23₁₆). Aki azért mást tanítasz, magadat nem tanítod-e? ki a törvényben dicsekszel, a törvénynek megrontása által az Istent gyalázod-e (Róm. 2₂₁₋₂₃)? Orvos gyógyítsd meg magadat (Luk. 4₂₃).

A sáfári hűség legfőbb biztosítóka az arra gondolás, hogy az *Úr jön*, Talán nincs még az ő jövele olyan közel, biztatják magukat sokan s önfeledten adják át jelenüket a gondtalan és henye életnek. Így áltatta magát a rossz szolgálta is: Halogatja még az én Uram a hazajövetelt (Mát. 24₄₈) s a külső sötétségen találta magát. Ha mindig arra gondolnánk, hogy minden nap utolsó napunk lehet, jobban és buzgóbban utána látnánk dolgainknak. A bolond szüzek akkor kapkodtak lapásaik után, mikor már felhangzott a h iradás: Imhol jó a völegény, jöjjetek elibe (Mát. 25₆)! Az idő rövid, a számadás közel: Ime az ajtó előtt állok (Jel. 3₂₀). Csak az lehet hü a sáfárságban, aki mindig az ő Urának jelenlétét érzi s minden pillanatban hazakerkezését várja. Ez a megérkezés számonkérést, a számadás ítéletet jelent, amire még a jók is félelemmel és rettegéssel tudnak gondolni (Fil. 2₁₂).

De az ítélet egyben a *jutalom* is. Rendkívüli figyelmet érdemel Jézus ama mondása: Boldogok azok a szolgák, kiket az úr, mikor haza megy, vigyázva talál; bizony mondom néktek, hogy felővezve magát, leülteti azokat és előjövén, szolgál ne-

kik (Luk. 12³⁷). Az Úr, a dicsőség Királya szolgál nekünk, gyarló szolgáltnak. És miért ne? Hiszen földön jártában is azt cselekedte. Lehet-e elképzelni is felségesebb jutalmat, mint mikor az Úr szól az ő angyalainak: Ime, itt egy férfi, aki hű volt Hozzám, tegyétek őt gondviselővé minden jószágom felett (Luk. 12⁴⁴)! Szegény, lenézett, megvetett volt a földön, uralkodik mennyekben. Nem volna érdemes ezért a boldogságért meginni az ő poharát és megkereszteltetni az ő keresztségével (Mát. 20²³)?

Atyámfiai, férfiak! Minket ez a keresztség kötelez, hogy előre menjünk, bármi történjék is velünk e világon; nem tehetjük, hogy visszafelé forduljunk (ACs. 4²⁰). Sokszor szemünkre veti a világ, hogy rémes dolgokat beszélünk olykor a pokolról; de ez mind semmi ahhoz a sorshoz képest, ami a hűtlen pásztorokra várakozik. Az elkárhozottak jövője felülmúl minden emberi fogalmat, ha ezt a jövőt a Jézus által használt képek világánál nézzük. A Dante borzadalmas rajzai s a középkori prédikátorok izzó színei nem járnak túl azon az igazságon, melyet Urunk fejez ki, mikor beszél a féregről, mely meg nem hal s a tűzről, mely el nem aluszik (Mk. 9⁴⁴). Jaj az embernek, aki e sors elé megy, de százszor inkább jaj a lelkésznek, ki a templomból vettetik a kárhozát mélységeibe! Ha már vesznie kell, veszett volna, mint tolvaj, gyilkos vagy másmilyen bűnös, de nem mint Isten szolgája. Hiszen senki sem kénytelen a lelkészi pályára menni, még kevésbé kénytelen lelkészi állást elfoglalni; kiki szabad akarata szerint vállalt sáfárságot, tehát minősített felelősséget s ebből folyóan fokozott ítéletet. Ha a mi theologiai tanulmányainknak s könyvek mellett töltött éjszakáinknak a kárhozát a megdöbbentő rezultátuma, igazán jobb leendett más pályát választani s nem lakolni a magunk bűnein felül mások kárhozataért s az Úr ügyének elárulásáért is.

Legyen mindnyájunkkal az Isten kegyelme, hogy az utolsó napon mindenek véreétől tisztának találtsunk (Ezék. 3¹⁸⁻¹⁹) s meghallhassuk helybenhagyó szavát: Jól vagyon jó és hű szolgám (Mát. 25²³).

Kiss Ferenc.

(Vége.)

Iskola

Tanévzárás a Kollégiumban.

Karai Sándor kollégiumi igazgató tanévzáró jelentése.

(Folytatás.)

Adományok és alapítványok címén 1923. évi június hó 1-től 1924. június 1-ig 8.628.338 korona folyt be a kollégiumi pénztárba. Ezek közül nagyobb összegükkel kiemelkednek: az I. pénztári csoportnál *gróf Degenfeld József* 1.000.000 K-ás *Hosvay Aladár* 100.000 K-ás alapítványa, a *tiszasszalkai egyház* 152.560 K-ás, *Krizsán Gábor* (Nagy-léta) 80.468 K-ás, az *alsószabolcsi egyházmegye* 59.680 K adománya és *Sesztina Jenő* 105.926 K-ás adománya az új Fűvészkert berendezésére. A VIII. csoportnál a *nyírmédgyesi egyház* 142.400 K-ás,

Kardos László 100.000 K-ás adománya, *Erdőhegyi Gábor* 50.000 K-ás alapítványa és a *konyári egyház* 50.000 K-ás adománya. Az V. csoportnál (ösztöndíjalapok) a *theologiai ifjúság* 83.000 koronás alapítványa *Kanyó Károly* elhalt theologus emlékére, *Sass Béla és tanulóársai* 297.350 K-ás adománya a nevéket viselő alapítvány gyarapítására, *Márk Endre* 200.000 K-ás alapítványa U. Szabó Gyula emlékére, 1.000.000 K-ás alapítványa a gimnáziumi tanulók, 1.000.000 K-ás alapítványa tanítóképző-intézeti tanulóknak tankönyvvél való ellátására és 573.000 K-ás adománya a *Márk Endre jubileumi alapítványa*. *Papp János* derecskei ny. tanító 500.000 K-ás ösztöndíjalapítványa; *Kecskeméthy M. Lajos* 1.000.000 K-ás ösztöndíjalapítványa, *Févész Lajos* 96.000 K-ás adománya a nevéket viselő alapítványa. A XI. csoportnál (Ének-kari pénztár) *dr. Erdős József* theologiai tanár 230.000 K-ás adománya az Erdős Józsefné alapítványa és *dr. Hegedüs Béla és neje* 1.000.000 K-ás alapítványa.

Mindezek az adományok és alapítványok arról tanuskodnak, hogy a kollégiumunk iránti áldozatkészség a mai sivár világban sem halt ki egyházunk híveinek szívéből.

A *személyi vonatkozású mozzanatok* közül első helyen említem meg, hogy *dr. Baltazár Dezső* püspök úr házasságának 25-ik évfordulója (május 27.) alkalmából a kollégium igazgatói a tanári karok nevében is, feliratban üdvözölték a püspök urat. *Dr. Veres István* tanítóképző-intézeti igazgató 10 éves igazgatói jubileumát szűk körben megülte a tanári kar és a tanítóképző ifjúsága 1923. november 20-án. *Kiss György*, a tanítóképző intézet gyakorló iskolájának tanítója, 41 évi tanítói működése után a jövő tanévre szabadságra megy, hogy azután véglegesen nyugalomba vonuljon. *Dr. Baltazár Dezső* püspök úr elnöke alatt bizottság alakult az érdemes tanférfiú jubileumának széles és díszes keretben való megünneplésére. *Kiss György* határozott kérésére a bizottság a jubileum rendezésétől elállott, de az emléket megörökítő alapítványra a gyűjtést megindította.

(Folytatjuk.)

A lelkészi özvegyek és árvák részére engedélyezett államsegély.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 29.453—1924. sz. a. a tiszántúli egyházkerületben tartózkodó lelkészi özvegyek és árvák részére az alábbi kimutatásban jelzett kivételes és rendkívüli segélyt utalványozta. Felhívom a segélyezetteket, hogy a lelkészi hivataltól láttamozott, bélyegmentes nyugtáikat 1/4 év tiszta papíron írva, kifizetés végett az egyházkerületi pénztári hivatalhoz sziveskedjenek beküldeni. A felmerült költség (utalványlap, hirdetésdíj, postabér) a segélyösszegeből le lesz vonva. A nyugta szövege a következő: Nyugtatvány K, azaz koronáról, amennyit a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól 29.453—1924. sz. a. a részemre kiutalt kivételes és rendkívüli segélyből a tiszántúli református egyházkerületi pénztár útján köszönettel felvettem. Kelet. Aláírás. Lelkészi láttamozás és pe-

csét. Aki a segélyt személyesen veszi fel, annak a nyugtát két példányban kell kiállítania.

Az özvegy lelkésznek tartózkodási helyének nt. lelkészeit külön felkérem, hogy ennek a hirdetésnek az alapján az érdekelt özvegy lelkésznek a nyugta kiállítására és beküldésére kivétel nélkül méltóztassanak felhívni.

A segélyben részesülők névsora: Csorvási Pálné Csenger 450,000 K, Szabó Sándorné Türkeve 240,000 K, Marjay Péterné Derecske 240,000 K, Bertalan Gáborné Nádudvar 240,000 K, Kiss Károly Hajduböszörmény, Kálvineum 240,000 K, Nagy Béláné Hajduböszörmény 450,000 K, Lengyel Sándorné Hajdunánás 450,000 K, Nagy Andrásné Karcag 240,000 K, Madarász Imréné Karcag 240,000 K, Balog Imréné Karcag 240,000 K, Szöke Józsefné Karcag 240,000 K, Hajdu Elekné Karcag 240,000 K, Erdélyi Lászlóné Karcag 600,000 K, Lányi Kálmánné Zsarolyán 240,000 K, Hoffmann Dávidné Balmazújváros 450,000 K, Csák Emilné Püspökladány 240,000 K, Andorkó Sándorné P. ladány 240,000 K, Barla Szabó Józsefné Kisujszállítás 240,000 K, Baróthy Ilona Hajdunánás 240,000 K, Ujlaky Gáborné Nagykároly 240,000 K, Bay Józsefné Debrecen 240,000 K, Nagy Dánielné Debrecen 240,000 K, Mindszenti Imréné Debrecen 450,000 K, Böszörményi Béláné Debrecen 600,000 K, Balsay Ilona Debrecen 450,000 K, Demeter Gyuláné 450,000 K, Pásztor Lajosné Debrecen 240,000 K, Szücs Etelka Hajduszoboszló 240,000 K, Balogh Istvánné Hajduszoboszló 240,000 K, Kató Dénesné Hajduböszörmény 240,000 K, Papp Mihályné Gyula 450,000 K, Garzó Gyuláné Gyula 240,000 K, Méhész Lajosné Kisujszállítás 240,000 K, Koncz Sándorné Kisujszállítás 450,000 K, Bodolay Józsefné Törökszentmiklós 240,000 K, Novák Sándorné Szentés 240,000 K, Ecsedy Károlyné Mezötur 450,000 K, Horváth Józsefné Tiszalök 240,000 K, Hubray Lászlóné Szeged 240,000 K, Tamkó Ferencné Pusztaföldvár 240,000 K, Kaszonyi Róza Pusztaföldvár 240,000 K, Füstös Istvánné Debrecen 240,000 K, Gergely Károlyné Hódmezővásárhely 240,000 K, Kovács Károlyné Füzesgyarmat 240,000 K, Ónody Sándorné Debrecen 450,000 K, Diószeghy Mihályné Debrecen 600,000 K, Nagy Endréné Debrecen 450,000 K, Gyenge Andrásné Hencida 240,000 K, Dávid Gyuláné Debrecen 240,000 K, Szabó Imréné Tiszafüred 240,000 K, Vértessy Mórincné Berettyóujfalu 240,000 K, Szitha Józsefné Debrecen 450,000 K, Szabó Pálné Debrecen 150,000 K, Józsa Eszter Debrecen 240,000 K, Kovács Lászlóné Debrecen 450,000 K, Csatáry Zsigmondné Debrecen 450,000 K, Ujlaky Lajosné Ujkenéz 240,000 K, Hidegh Józsefné Kisvárda 450,000 K, Paál Józsefné Tornyospálca 240,000 K, Patay Árpádné Debrecen 450,000 K, Lengyel Pálné Debrecen 240,000 K, Bészler Imréné Debrecen 450,000 K, Mitrovics Gyuláné Debrecen 240,000 K, Csontos Lászlóné 240,000 K, Borgárdy Dánielné Tiszabüd 240,000 K, Kecskeméti Sándorné Türkeve 240,000 K, Révész Mihályné Türkeve 240,000 K, Buday Jánosné Hód-

mezővásárhely 240,000 K, Vaday Ferencné Törökszentmiklós 240,000 K, Kincses Pálné Berettyóujfalu 240,000 K, Nyikos Sándorné Debrecen 240,000 K, Porzsolt Ádámné Tiszaszentmárton 180,000 K, Séra Lajosné Gyulaháza 240,000 K, Asztalos Ferencné Mezősas 240,000 K, Szabó Károlyné Fábriánháza 240,000 K, Zih Sándorné Debrecen 180,000 K.

Debrecen 1924 június 16.

Különfélék

T. olvasóinkhoz. Az első félévnek a végén járunk s t. olvasóinknak fele részétől sem jött be az előfizetési díj. Tisztelettel kérjük azért összes olvasóinkat, hogy a lehetőségig méltóztassanak most már 700 korona kézbesítési díjjal megpótolva befizetni a lap díját, Az adósegély még nem jött meg, a nyomda nem vár ennek megérkezésére. A mai papirkorona érték szerint a felette jelentéktelen díjat a legkisebb egyház is megerőltetés nélkül befizetheti.

A szentesi egyház 350,000 koronát adományozot a debreceni tanítónőképzőintézet segítő-egyesületének és ifjúsági köuyvtárának céljaira. Követésre méltó.

A debreceni tanítónőképző-intézet folyó hó 22-én délután tartja évről ünnepélyét.

Az Országos Református Tanáregyesület közgyűlése f. hó 11-én volt Kiskunhalason. Törszűke miatt most csak az elnöki megnyitót közöljük, a gyűlés lefolyásáról a jövő héten számolunk be.

Igen sok cikkünk és hírünk helyszűke miatt a jövő hétre maradt.

Felvétel a debreceni tanítónőképző-intézetbe. A tanítónőképző-intézet I. osztályába olyan növendékek vétetnek föl, akik 14. életévüket betöltötték, de 18-ik évüket meg nem haladták, s a polg. leányiskola, főgimnázium, vagy leányközépiskola IV. osztályát sikerrel végezték! Az I. osztályba való felvételért a tanári karhoz kell folyamodni. A felvételi folyamodványhoz melléklendő: a) anyakönyvi kivonat, b) iskolai bizonyítvány, c) tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó ép testű, s a tanítónői pályára alkalmas, d) erkölcsi bizonyítvány, ha az előző iskolai évben nyilvános iskolába nem járt. A tandíj ebben az iskolai évben 60 kg. búza volt, az 1924—25. iskolai évre még nincs megállapítva. A tanulók 30 százaléka tandíjmentes. Felvételi kérvények 1924 augusztus 1-ig az intézet igazgatóságához adandók be.

Pályázat alatt a pápai nőnevelő intézet polgári leányiskolájánál egy magyar-német szakos rendes tanári állás. Pályázat lejár június 30.

Pénzküldemények kézbesítési díja Debrecenben. A Debrecen város területén leadott (kézbesített) pénzküldemények után június első napja óta 500 koronáról 700 koronára emelte a postahivatal a kézbesítési díjat. Az egyházkerületi és kollégiumi

pénztári hivatal, lapunk kiadóhivatalával együtt azt kéri, hogy mindennemű pénzküldeményhez, (postautalvány, csekk, stb.) a küldő szíveskedjék a 700 korona kézbesítési díjat a főküldeményhez hozzáadni és azt is beküldeni. Másként a küldemény nem lesz elfogadható.

Sürgős felhívás. A mai napon vett felsőbb hatósági rendelet következtében sürgősen felkérem a hivatalos postai levelezésekre jogosított lelkeszi hivatalokat és intézeteket, hogy 1924. évi január 1-től a legutolsó időkig teljesített hivatalos portó-költségek kimutatását (igazolvány) azonnal méltóztatassanak beküldeni az egyházkerületi pénztári hivatalhoz, mert a követelésünk kimutatását olyan időben kell felküldenünk a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, hogy az azt 1924 június 30-ika előtt néhány nappal előbb vegye és kiutal hassa. Az 1923. évi kimutatásunk folyó évi április 17-én 832. sz. a. fel volt küldve, de ez elintézve még nincs. A lekészt kimutatások értékének megnyerésére nincs kilátás. A június hó hátralevő idejére eshető költséget hozzávetőleges összegekben lehet a kimutatásba bevenni. A kimutatás (igazolvány) mintáját közölte a Debreceni Protestáns Lap 1924. évi 3-ik és 7-ik száma, a szükséges utasítással együtt. Ennek a felhívásnak nyomdába adása után ma, közbejött tudakozódás és információ következtében szükségesnek látszik annak a megnevezése, hogy egy-egy egyházközség, hivatal, tanintézet s egyéb intézmény egy éven át körül-belől hány hivatalos levelet ad postára? Valószínű, hogy erre a célra átalány lesz engedélyezve. Előre való gondosságból az itt kért igazolvány beküldése alkalmával kérem megírni, portótérítésre jogosított levelek körülbelőleges évi számát. Debrecen, 1924. évi június 16. *Rózsa Sándor* egyházkerületi pénztárnok.

Üzenetek. T. Gy. Hmvhely. A küldemény május 14-én beérkezett, amikor már a kimutatás lapunkhoz közlésre kiadatott. K. I. Békés. A küldött előfizetési díj ellenében készséggel küldjük már most lapunkat, de megjegyezzük, hogy az előfizetési díjat július 1-től kezdődőleg kétszeresnél is magasabb összegre leszünk kénytelenek emelni.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
1750—1924 sz.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes úr!

A Debreceni Protestáns Lap idei 20-ik számában közölt 1396—1924. számú püspöki hivatali felhívás ellenére az egyházkerületi közigazgatási

költségekre kiróvott búzaadó váltságába az egyházkerületi pénztárhoz máig csak egyetlenegy egyházmegyétől jött be küldemény, az is csak a tartozás mérsékelt részletében. Sürgősen felkérem a nt. Esperes urat, hogy a bölcs vezetése alatt álló egyházmegye tartozásának beküldése érdekében hathatósan úgy méltóztatassék intézkedni, hogy az immár legkésőbb folyó hó végéig fizetessék be. Az egyházkerületi pénztár nagyobb részletekben is beveszi a tartozást. A július 8-án túl késlekedő egyházmegye terhére késedelmi kamatot lesz kénytelen az intéző bizottság felszámítani.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1924 június 19.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázati hirdetés.

A hódmezővásárhelyi református főgimnázium egy természettan-mennyiségtan szakos rendes tanári állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak református vallású okleveles tanárok.

Javadalma a fenntartótól évi 2400 korona törzsfizetés, öt izben 200 korona korpótlék és a törvényszerű lakbér és lakbérpótlék, az állam részéről a fizetési osztálynak megfelelő fizetési kiegészítése.

A pályázók kellőleg felszerelt kérvényeiket az egyháztanácsához címezve június hó 25-ig a főgimnáziumi igazgatósághoz küldjék be.

Az állást 1924. évi szept. 1-én kell elfoglalni.

Györffy József,
a főgimnázium igazgatótanács
elnök.

D. Nagy Sándor
igazgató.

Pályázat.

A zsadány községhez tartozó *bölcsi-pusztai* újonnan szervezett, magánjellegű, osztatlan népiskola tanítói állására pályázatot hirdet.

Javadalom a gazdaságtól:

Lakás természetben, mely áll: két szoba, konyha, kamarából, szükséges melléképületekkel s megfelelő kerttel.

Készpénz: havonként másfél mázsa tiszavidéki búza 76-os tőzsdei középára.

Terményjárandóság: tizennégy hektoliter búza, négy hl. rozs, négy hl. árpa, negyedévi előleges részletekben.

Egy kat. hold tengeri föld bevetve, vagy helyette 10 (tíz) mázsa szemestengeri természetben. Negyszáz négyszögöl veteményföld megszántva. Három darab sertésre legelő.

Negyven mázsa tűzifa természetben, felvágva. Harminc kilogramm szalonna, harminc kg. só. Naponta két liter tej.

A Nagytiszteletű Lelkesz, Tanító urak!

Tisztelettel értesítem a nt. Lelkesz és Tanító urakat, hogy férfi gyapjú szövetek nagyválasztékban, úgyszintén papi palást kelmék is, de tekintettel a mai nehéz anyagi viszonyokra, a tisztelt vevőim ruha szükségletének, beszerzésének megkönnyébbítését olyan módon oldottam meg, hogy havi részletfizetés mellett készítem a fent és lent említett ruha szükségletét.
Tegdes János Péterfia 42. Debrecen.
Külön felhívom a hölgyek figyelmét, úgy kosztümöt, köpenyt és estélyi utca-ruhákat legizlésebben készítek.
Nagybecsű pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel **Tegdes.**

Kötelesség:

I—VI. vegyes osztályok tanterv szerinti tanítása, nyolc hónapos (okt. 1.—május 31.) iskolai években.

Református hittan és egyházi ének tanítása, egyházkerületi tanterv szerint.

Vasárnaponként és ünnepnapokon istentisztelet-tartás az iskolateremben.

Tanyakörzetén a temetéseknél a kántor esetleges helyettesítése.

Pályázhatnak okleveles református férfi kántortanítók.

Pályázati kérvény, családi állapot feltüntetésével, Liehtmann Jenő iskolafenntartóhoz intézendő s „Református Lelkészi Hivatal Zsadány, Bihar megye” címre küldendő. Mellékletei: 1. Keresztlevel; 2. Oklevél; 3. Működési bizonyítvány; 4. Saját polgári hatósága és 5. Saját lelkésze által kiállított erkölcsi bizonyítványok; esetleges ajánlólevelek.

Pályázati határidő: július 20 (húsz).

Állás október elsején elfoglalandó. Javadalom e naptól számítatik, de korábbi beköltözés lehetséges. Nyári szünetekben gazdasági segédkezés kilátásban.

Az állás augusztusban kerül betöltésre. Szmélyes megjelenésre a megfelelő pályázók külön meghívást kapnak.

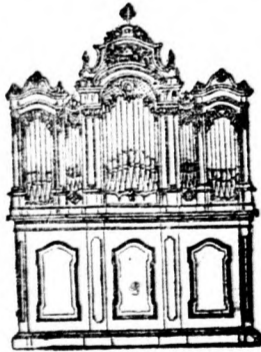
Zsadány, 1924 június 12.

Bay József,
lelkész.

1—2.

FITTLER SÁNDOR

orgona-, orgonasíp- és harmónium készítő vállalata
PESTERZSÉBET, Erzsébet-u. 23.

Készít elsőrangú modern gépezetes és legnyomású, tartós, nemeshangú

új orgonákat

művészi kivitelben.

Hadicélokra elrekvirált és egyéb

orgonasípok

speciális készítése és szállítása.

Vállalja régi orgonák légnyomású rendszerre való átalakítását, kibővítését, javítását, tisztítását és szakszerű újra hangolását, valamint

orgonák évi jókarban tartását.

Villamos fűjtató berendezések készítése.

Szívó és nyomó rendszerű harmoniumok készítése, javítása és hangolása. — Minden munkáért jótállást vállalok. — Felvilágosítással, tervezettel és költségvetéssel készséggel szolgálok — Munkám szakszerű végzését és pontosságát több egyház ajánlólevelével tudom igazolni.

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

Debrecen sz. kir. város
és a Tiszántúli református egyházkerület

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedése, könyvkiadóhivatala,
zenemű-, papír- és írószerkereskedése
DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26. SZ.

1924. évi június hóban a zsolttárak a következők:

4° quartalak, nagybetűs zsolttár

papírkötésben K 66000
félvászon kötésben K 69400
egészvászon kötésben K 85000

8° oktáv alakú zsolttár

papírkötésben K 34600
félvászon kötésben K 37800
egészvászon kötésben K 44000

16° iskolai kiadású zsolttár

papírkötésben K 25200—
félvászon kötésben K 27500—
egészvászon kötésben K 35400—

32° legkisebb zsolttár

papírkötésben K 18900
félvászon kötésben K 22000
egészvászon kötésben K 24500

Megjegyezni kívánjuk, hogy ezen árak csak most vannak érvényben és az esetben, ha az Országos Pénzügyi Tanács a földadó lerovására újabb és magasabb búza árat állapít meg, úgy az itt közölt árak is emelkedni fognak.

Konfirmációra most jelent meg!

7-ik kiadás.

SOLTÉSZ JÁNOS:

KONFIRMÁCIÓI KÁTÉ

Átnézte és átdolgozta Soltész Elemér tábori püspök.

Alapára —50. Mai szorzószám 6200—

Bolti ára tehát K 3200—

Ez a legegyszerűbb, legjobban érthető és legkönnyebb, de mégis legjobb, konfirmációra előkészítő káté.

Legszébb és legjobb konfirmációi ajándék

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom.

Léleknemesítő könyvecske a konfirmándusok részére. Alapára papírkötésben —60, egészvászonkötésben —80.

KONFIRMÁCIÓI EMLÉKLAP.

Díszes kiállításban, kék nyomással és bibliai jelmondatokkal. Ára K 1500—

KONFIRMÁCIÓI ANYAKÖNYV.

1 ivre 64 gyermek neve fér!
Ára ívenként K 1500—

Nagy István: Konfirmációi Káté.

Alapára —20. Mai ára K 1240—

Igénybejelentési lap

felemelt rendkívüli segélyre
Új minta! Ára K 600—